

Underholdning av tragedie

Morten Traavik mottar massiv støtte fra Kulturrådet. Bør ikke nordkoreanske myndigheter

Kronikk

Bård Larsen, historiker, tankesmien Civita

Publisert: 16.sep. 2013 10:54 Oppdatert: 19.sep. 2013 11:56

Lagre a

Morten Traavik fortsetter ufortrødent med sin kulturutveksling med nordkoreanske myndigheter. Traavik har gjort det til et levebrev. Selv fikk Traavik skreddersydd en Kim Jong-il-uniform til sin egen sønn. Han har vært syv ganger i Nord-Korea og blir tatt som representanter, men forstår ikke hvordan en Potemkin-kulisse fungerer.

Ifølge Traavik selv er nordkoreanske sensurmyndigheter ikke noe problem: «Bare ikke lag crazysketsjer om den politiske ledelsen. Flittig blir benyttet mot den som måtte si noe som kan tolkes som kritikk av ledelsen.

Denne gangen har Traavik brakt med seg en teatergruppe bestående av åtte ungdommer fra Nord-Korea til Trondheim. Som representanter for kulturelle forhold med utlandet (les: kontrollører fra det nordkoreanske hemmelige politiet). Som komplementære størrelser i et en håndfull 13-åringer. På scenen skal de vise frem sine respektive politiske systemer. Deretter skal publikum stemme over hvilke de vil sette opp et slikt tablå?

Opptatt av propaganda

«Jeg er mot den skinnhellige, fisefine sofahumanismen, hvor alle liksom skal ha en kritikk av Nord-Korea», sier Traavik til nordkoreanerne «hvordan de skal drive sjappa si», vil han invitere til å jobbe på like fot, så de kan trekke sine egne konklusjoner». Som svar på kritikk spør Traavik oss om hvorfor «alle typer kulturuttrykk som lages med folk fra stater vi er uenig med, må innlemmes i tvingende nødvendighet å skulle frelse verden hver gang man reiser eller omtaler problematiske regimer. Men Traavik kom som en propaganda og andre uttrykk for uniformert sosialisering. Slike uttrykk sier lite om et samfunns indre liv. Propaganda gjenspeiler og Traavik formidler dem med stor entusiasme. Vi lærer intet nytt.

En lek med symboler

Traaviks mange prosjekter fra Nord-Korea har alltid fokusert på å nyansere bildet av landet. Dette har også hele tiden vært den viktigste regimets bilder og symboler, med pseudokommunistisk totalitær estetikk. Alle som kan noe om Nord-Korea, vet at landet er under en overvåking er total. I tillegg kan man som gjest i landet ikke føre åpne samtaler med sivilbefolkningen. Resultatet blir derfor at det blir et morderisk regime og de propagandistiske uttrykk i stedet for av menneskene som bor der.

På sitt verste kan det virke som om Traavik tror at regimet og befolkningen i Nord-Korea er to sider av samme sak. Tror Traavik ønsker å leve i et slikt samfunn - hvis de hadde et minimum av normale forutsetninger for å kunne tolke, vurdere, for ikke å si velg.

Hatefullt

Når Traavik hevder at vi i Vesten er like store ofre for manipulasjon og propaganda som nordkoreanerne selv, da må jeg spørre om mener er vestlig propaganda og den virkeligheten nordkoreanerne må leve i? Den «vestlige propagandaen» hevder at Nord-Korea er et fengsel. Den nordkoreanske statspropagandaen er antagelig det mest hatefulle som er å oppdrive i dag. Kunstnere som dekonstruerer og være forsiktige når de begir seg inn i problemfelt som innbefatter ekstrem menneskelig lidelse. Særlig når lidelsen er dagsaktuell og forskjellene er så uendelig mange flere og større. Og tragiske.

Harselas

I Minerva (17. oktober 2012) anmeldte Traavik boken *Flukten fra Leir 14*. Boken er Shin Dong-hyuks beretning fra de nordkoreanske fanger anmeldt i en mistenkelig tone. Beskrivelsene av volden i Leir 14 er «splatter-preget», skriver Traavik. Det er like mirakuløst som «bibelsk mirakuløse flaksen som igjen og igjen muliggjør flukten hans ...»

I NRKs Nasjonalgalleriet 10. september hevdet Traavik at han ikke har holdepunkter for å si hvorvidt slike leirer eksisterer

harselerer også over storselgeren *Aquariums of Pyounyang*, som ifølge Traavik havnet på nattbordet til George Bush, som om c autentisitet. Den norskproduserte *Yodok Stories*, som blant annet brukes i et undervisningsprosjekt av Rafto-stiftelsen, presenter heldigvis kun sjelden brukt journalistisk metode: Musikalen som granskende og kritisk samfunnsreportasje hevet over ordinære kr

Traavik virker fanget av sitt eget spill: Dekonstruksjon av statspropaganda og institusjonalisert polemikk i den globale arena. Un at Nord-Korea er et politisk system hvor volden ikke bare er strukturell og skjult - à la Foucault - men også ekte vare. Det finnes i art-performance og postmoderne morsomheter av menneskelig lidelse.

Det som virkelig forbauser med Traavik, er at han ikke ser det åpenbare: at folk som er interessert i Nord-Korea, føler empati m fordi det fører til så mye elendighet for dem som bor der. For de fleste av oss er dette åpenbart. Det er ikke et «dem» og «oss «oss» og «oss», identifisering med de mennesker som lever under slaveri. Men det kan hende at en slik erkjennelse ville torpeder

Det samme med Hitler-Tyskland?

Konseptkunst er ikke nødvendigvis god konseptkunst, særlig hvis argumentasjonen rundt verket er tynt. Bør all undertrykkelse va Traavik gjort det samme i Hitler-Tyskland? Det kan godt være at kunst skal være utfordrende, men er vi enige i Traaviks grunngitte

Nord-Korea fremstår som det nærmeste vi har kommet nasjonalsosialisme siden Det tredje riket. Traavik skjønner ikke at hele hevder at vi har mye å lære av den nordkoreanske nasjonalismen.

Traavik mottar massiv støtte fra Kulturrådet. Spørsmålet man bør stille, er om ikke nordkoreanske myndigheter bør ta seg av de

art

MORTEN TRAAVIK

Morten Traavik (født 1971) er kunstner, regissør og forfatter.

Han har en Master of Arts fra Dramatiska institutet (Stockholm) og GITIS (Moskva).

Blant Traaviks internasjonale kunstprosjekter er en pågående serie samarbeider med nordkoreanske kunstnere og kulturmynd

FLERE BILDER

På sitt verste kan det virke som om Morten Traavik tror at regimet og skriver Baard Larsen. **FOTO: MORTEN TRAAVIK**

Morten
Kallestad

MEST LEST MENINGER

Katastrofalt dårlig av NRK

NRK klarer ikke å formidle at det har intruffet en nasjonal katastrofe.

Læreren stemples som sytepave

Hvis dere har to valg når dere skal velge lærere for barna, hvem velger dere: Den idealistiske læreren eller lærer

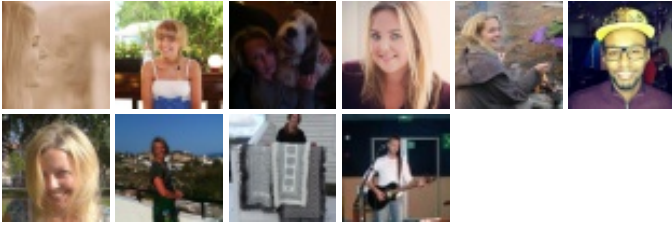
Finn oss på Facebook

Aftenposten meninger

Liker

16 195 personer liker Aftenposten meninger.

Sosial tilleggsfunksjon for Facebook

MEST KOMMENTERT SISTE DØGN

- 05:09 To av tre sier nei til reservasjon for leger (55)
- 15:01 Å utrydde ulven - en forbrytelse (23)
- 15:06 Kommunestyrene kan stoppe reservasjonsleger (28)
- 05:04 Tør politikerne bekjempe ekstremisme? (17)
- 18:41 Læreren stemples som sytepave (44)
- 18:13 EU kan bli mindre grønt (13)

Underholdningsguiden

Ta en bachelor på Diakonhjemmet Høgskole

- Sykepleie
- Ergoterapi
- Sosialt arbeid
- Vernepleie

www.diaconhjemmet.no/dhs

Ta en bachelor på Diakonhjemmet Høgskole!

Diakonhjemmet
Høgskole

Verdighetsenteret tilbyr et
unikt opplæringsprogram: